Muzeum Regionalne
w Środzie Śląskiej

Średzkie Zeszyty Naukowe

TOM 18 / 2013

Grzegorz Borowski, Marek Grześkowiak

SPRAWOZDANIE Z WYPRZEDZAJĄCYCH RATOWNICZYCH BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH ZWIĄZANYCH Z BUDOWĄ BUDYNKU MIESZKALNEGO NA DZIAŁCE NR 141/4 AM-22 PRZY UL. BASZTOWEJ W ŚRODZIE ŚLĄSKIEJ.

(decyzja nr 1309/ 2012 z dnia 10.08.2012 r.)

SPRAWOZDANIE MA CHARAKTER OSTATECZNY

Środa Śląska 2013
© Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej

Wstęp

W okresie od 09.11.2012 r. do 16.11.2012 r. Muzeum Regionalne w Środzie Śląskiej przeprowadziło wyprzedzające badania archeologiczne związane z budową budynku mieszkalnego na dz. nr 141/4 AM-22 przy ul. Basztowej w Środzie Śląskiej. Inwestorem był Pan Arkadiusz Malczewski.

Prace archeologiczne zrealizowano w oparciu o decyzję Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków we Wrocławiu nr 1309/2012 z dnia 10.08.2012 r.

Z ramienia Muzeum Regionalnego badaniami kierował mgr Grzegorz Borowski.

Przebieg prac archeologicznych

Inwestycja zlokalizowana była na południe od średniowiecznego założenia miasta, w pobliżu zachowanych reliktów murów obronnych i fosy miejskiej oraz na terenie stanowiska archeologicznego nr 18/26/78-24 AZP (osada późnośredniowieczna i nowożytna) – ryc. 1.

Usytuowanie inwestycji w obrębie w. w. stanowiska archeologicznego wymusiło przeprowadzenie wyprzedzających badań archeologicznych.

W pierwszym etapie prac badawczych odhumusowano teren pod przyszły budynek mieszkalny (ryc. 2; fot. 1). Prace wstępne (zdjęcie warstwy darniowej wraz z częścią humusu) wykonano przy pomocy sprzętu mechanicznego. Następnie doczyszczono ręcznie odsłoniętą powierzchnię wykopu. Głębokość wykopu sięgała ok. 0,25 m.

Na badanej powierzchni nie zaobserwowano pozostałości reliktów archeologicznych. Na większości obszaru wykopu wystąpiła warstwa podglebia oraz miejscowo resztki humusu.

W kolejnym etapie wykonano wykopy w miejscach projektowanych ław fundamentowych.

Najpierw wykopano rowy fundamentowe do głębokości ok. 0,35 m (licząc od poziomu wykopu po odhumusowaniu). Doczyszczono ręcznie ściany boczne i dno wykopu. Nie zaobserwowano obecności nawarstwień kulturowych, ani obiektów archeologicznych.

We wschodniej części inwestycji na profilach zarejestrowano resztki humusu, podglebie i calec (fot. 2). Natomiast w zachodniej części – tylko podglebie i calec (fot. 3). Stratygrafia nawarstwień wskazuje, że pierwotny teren w obrębie inwestycji opadał nieznacznie w kierunku wschodnim (strop warstwy calcowej występuje na różnych wysokościach).

W kolejnej fazie pogłębiono wykop do głębokości 0,60 m (fot. 4, 5). Prace ziemne wykonywano już tylko w warstwie calcowej (ryc. 2 oraz profil 1, ryc. 3, fot. 6; profil 2, ryc. 3, fot. 7).

Podsumowanie

Podczas stałego nadzoru archeologicznego przy przedmiotowej inwestycji nie natrafiono na pozostałości reliktów archeologicznych. Nie pozyskano również ruchomego materiału zabytkowego.

Prawdopodobnie więc osadnictwo na stanowisku archeologicznym nr 18/26/78-24 AZP miało charakter rozproszony.

DZIENNIK BADAŃ ARCHEOLOGICZNYCH

09.11.2012 r.

Rozpoczęcie wyprzedzających badań archeologicznych. Zdzieranie mechanicznie warstwy darniowej wraz z częścią humusu w miejscu przyszłego budynku, na głębokość ok. 0,25 m. Doczyszczanie ręczne powierzchni wykopu. Brak reliktów archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną i opisową.

13.11.2012 r.

Eksploracja nawarstwień stratygraficznych w miejscach projektowanych ław fundamentowych. Prace wykonywano ręcznie. Głębokość pogłębiania – 0,35 m. Doczyszczanie ścian i dna wykopu do w. w. poziomu. Brak reliktów archeologicznych. Wykonano dokumentację polową.

16.11.2012 r.

Kontynuacja ręcznej eksploracji nawarstwień stratygraficznych w miejscach ław fundamentowych (do głębokości 0,60 m). Doczyszczanie ścian i dna wykopu. Brak nawarstwień kulturowych i obiektów archeologicznych. Wykonano dokumentację fotograficzną, rysunkową i opisową.

W tym dniu zakończono wszystkie prace badawcze przy inwestycji.

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Mapa topograficzna Środy Śląskiej w skali 1: 10 000 z zaznaczonym miejscem badań archeologicznych (zielona kropka przy strzałce) oraz lokalizacją stanowiska archeologicznego nr 18/26/78-24 AZP (kolor żółty).

Ryc. 2. Plan inwestycyjny z zaznaczonym zasięgiem prac archeologicznych oraz lokalizacją profili archeologicznych.

Ryc. 3. Przekroje pionowe: **a** – profil 1; **b** – profil 2.

0
200 m
ŚRODA ŚLĄSKA
18/26/78-24 AZP
ŚRODA ŚLĄSKA
8,63 UMG
Staw Kajaki
Rokitna
Wrocławska
Oławska
Wierzbowa
Flamandzka
Szkolna
Legnicka
Kolejowa
Działkowa
Topolowa
Malczycka
Targowa
344
4

Ryc. 1

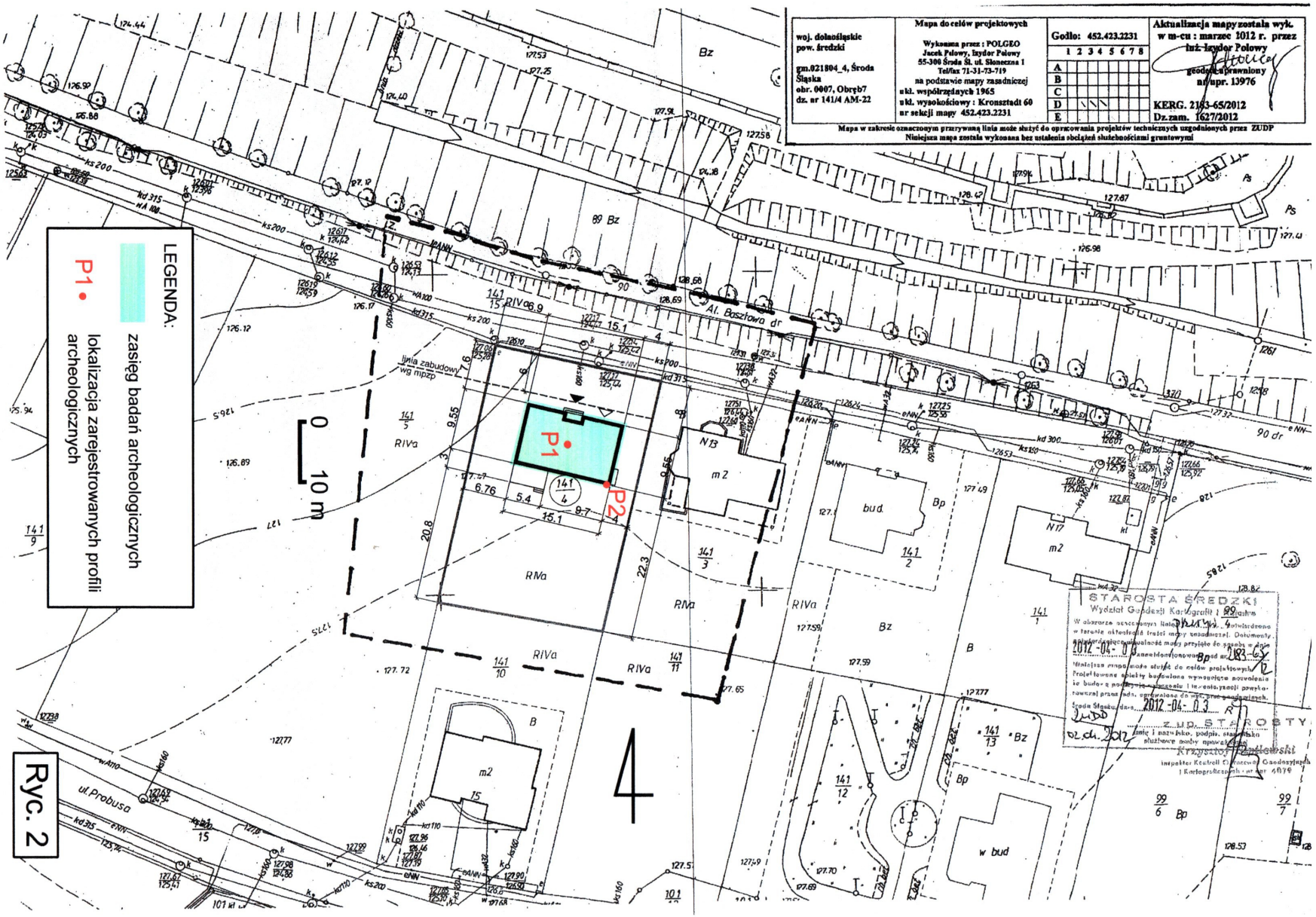

LEGENDA:

zasięg badań archeologicznych

P1 • lokalizacja zarejestrowanych profili archeologicznych

Ryc. 2

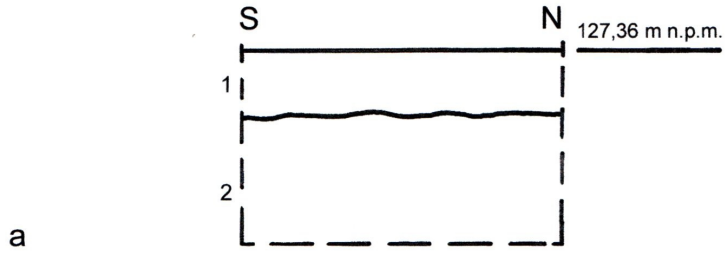

Profil 1 (stratygrafia: 1- brązowo-szara ilasta próchnica z domieszką żółtego iłu, podglebie; 2- jasnoszaro-żółty ił z domieszką żwiru i piasku, calec).

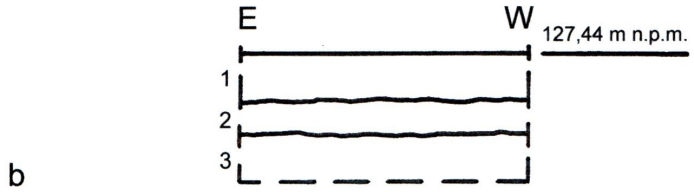

Profil 2 (stratygrafia: 1- ciemnobrunatna ilasta próchnica, humus; 2- brązowa próchnica z domieszką żółtego piasku, podglebie; 3- żółto-kremowy piasek, calec).

0 40 cm

Ryc. 3

SPIS FOTOGRAFII

Fot. 1. Widok na wykop od S (po odhumusowaniu terenu pod budynek).

Fot. 2. Widok na wykop od E (po wykopaniu rowów fundamentowych na głęb. 0,35 m).

Fot. 3. Widok na wykop od W (po wykopaniu rowów fundamentowych na głęb. 0,35 m).

Fot. 4. Widok na wykop od E (po wykopaniu rowów fundamentowych na głęb. 0,60 m).

Fot. 5. Widok na wykop od W (po wykopaniu rowów fundamentowych na głęb. 0,60 m).

Fot. 6. Profil 1 (widok od E).

Fot. 7. Profil 2 (widok od NE).

Fot. 1

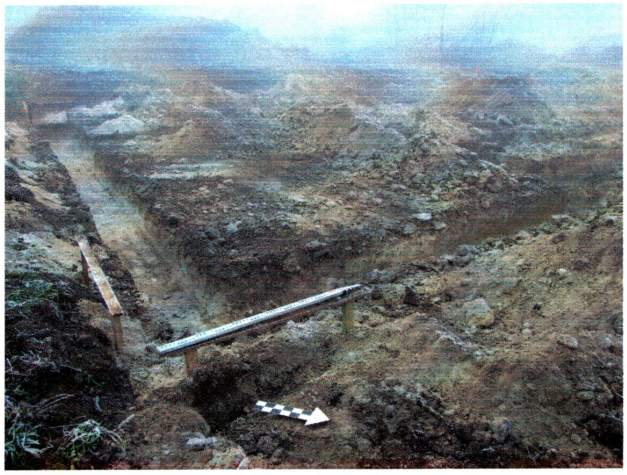

Fot. 2

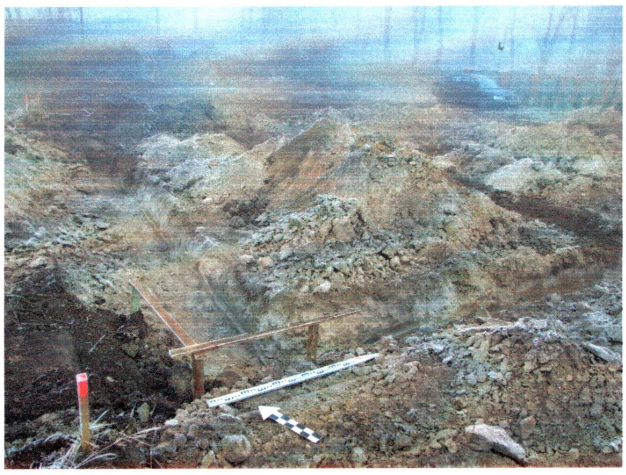

Fot. 3

Fot. 4

Fot. 5

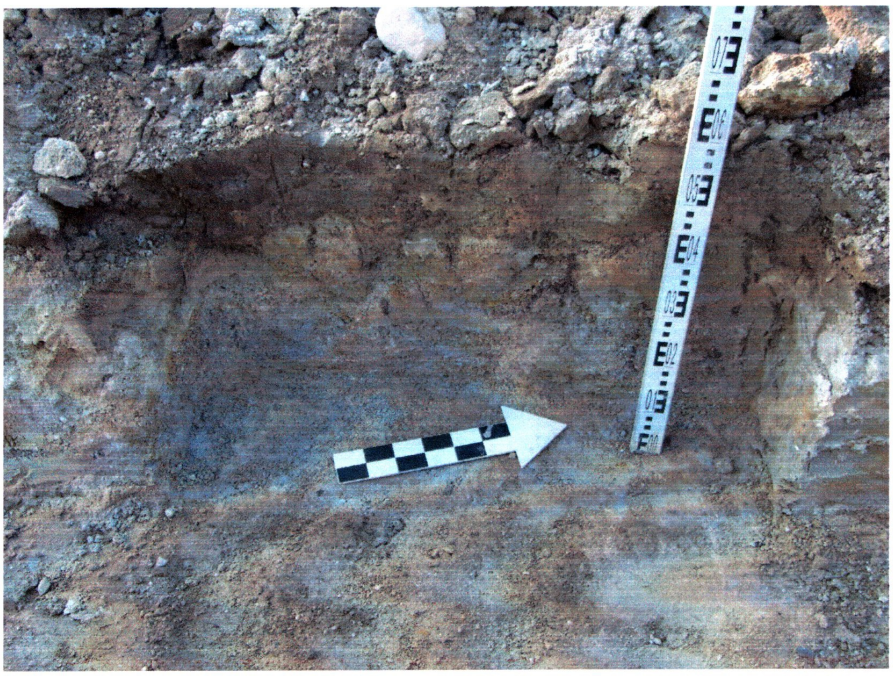

Fot. 6

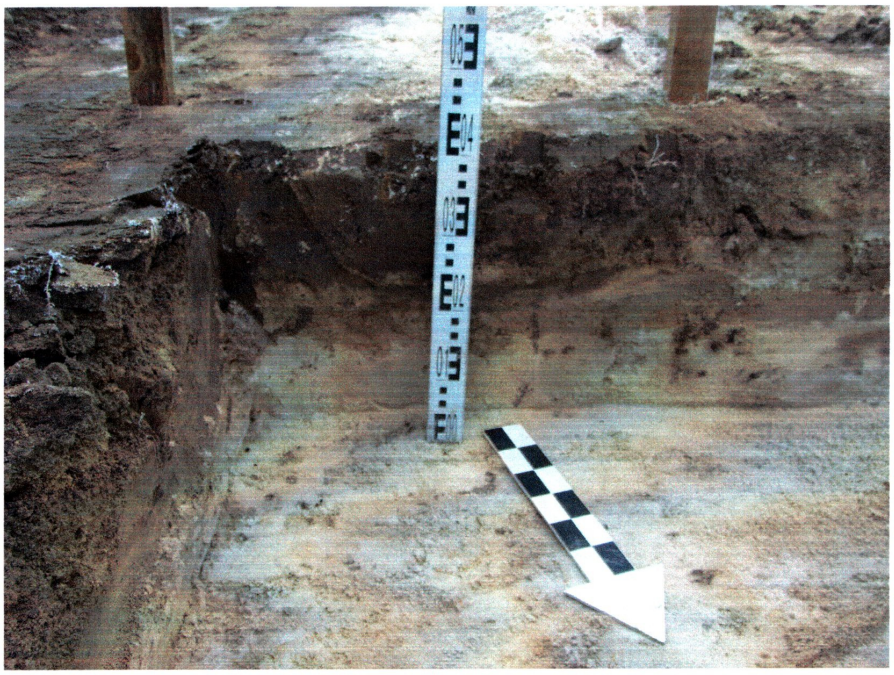

Fot. 7